

**REDACTIE:**

*Vogelkundig medewerker:*  
J. Taapken,  
„t Huys te Warmont”  
WARMOND (Z.H.)

*Administratie:*  
H. van Schuppen,  
Panoramaweg 9, Bennekom  
Giro 616972

*Secretaris:*  
J. Albers,  
Driehoek 20, Ede  
Telefoon 9568

*Medewerkende  
verenigingen:*  
Vogelbeschermingswacht  
„ZAANSTREEK”

Vogelbeschermingswacht  
„ZUID-WEST  
VELUWE”

Vogelbeschermingswacht  
„NIEUWKOOP”

HAAGSE  
Vogelbeschermingswacht

*Medewerkers o.a.:*  
Rein Stuurman  
Jac. Gazenbeek  
H. J. A. de Reuver  
Mr. T. Lebrét  
Fr. Simon  
en vele waarnemers

*Abonnementen f 2.50 p. jaar  
Groepen belangrijke reductie  
Verschijnt 6 maal per jaar*

## STEPPENVORKSTAARTPLEVIER

*op „De Beer” waargenomen*

Op 28 Augustus 1954 hadden de heren L. Draayer, G. Ouweneel, A. Rijdsijk, B. van der Velden en ik het buitengewone geluk een Steppenvorkstaartplevier (*Glareola nordmanni*) waar te nemen op „De Beer”.

Bij onze pogingen om op het groene strand een Morinelplevier te vinden, ontdekten twee van ons een vogel, die ik na oppervlakkige beschouwing voor een Witgatje hield. Veel aandacht schonken we er verder niet aan, omdat de Morinelplevier inmiddels door G. Ouweneel was ontdekt. Eerst twee, later in totaal vijf stuks.

Even later zagen en hoorden we een voor ons vreemde vogel, die door L. Draayer als een Steppenvorkstaartplevier werd herkend. Na deze mededeling werd natuurlijk alle aandacht op hem gericht en daarvoor hadden we gelukkig ruimschoots de gelegenheid, n.l. van 12 tot 13.30 uur.

Toen bleek ons, dat de vogel, die we om 11.30 uur waarnamen en voor een Witgatje hielden, eveneens de Steppenvorkstaartplevier was. De vogel werd bovendien nog waargenomen van 16.30 tot 16.40 uur boven de dam in de mond van de Brielse Maas en het zuidslik van „De Beer”.

't Was een vogel, iets groter dan een Zwarte Stern, keel en borst waren okerkleurig; in dit geval zonder scherpe scheiding overgaande in een vuilwit lichaam. Dit vuilwit vloeide weer over in het spierwit van anaalstreek en staart.

De onderzijde der vleugels was geheel roetzwart; de bovenzijde eveneens, doch een nuance lichter. De kleur van de bovenzijde van het lichaam liet zich niet onderscheiden van de bovenzijde der vleugels. De kop was aan de bovenzijde donker-oker. Stuit en bovenzijde van de staart waren weer spierwit, met uitzondering van de aan boven- en onderzijde zichtbare achterrand van ongeveer  $\frac{1}{2}$  c.m., die zwart was.

De snavel was kort en iets gebogen, de kop had de bolle vorm van die der zwaluwen. Het lichaam maakte een slanke en rechte indruk, mede doordat de donkere kleur van de onderzijde der vleugels zich gedeeltelijk over de romp uitstrekte.

Verder vielen ons de lange en spitse vleugels op en de vrij diepgevorkte staart. Het gevorkte was in het algemeen alleen te zien wanneer hij de staart uitspreidde.

Zijn geluid bestond uit i, r en k klanken en de roep klonk ongeveer als: kiejk.

In vorm, kleed en gedrag deed de Steppenvorkstaartplevier ons aan bekende vogels denken, waarvan hij zich toch duidelijk liet onderscheiden.

De kleurverdeling aan de onderzijde geleek op die van een Witgatje, doch deze is zwarter en heeft een snellere vleugelslag. De vlucht herinnerde aan die van een stern, hij was echter energieker en de vogel kwam sneller vooruit.

Gedurende vrijwel al de tijd, dat wij de vogel konden waarnemen, was hij op insectenjacht, op de manier zoals de Boomvalk dat doet.

De vleugelslagen werden af en toe afgewisseld door korte glijpauzes, waarbij de vogel zo nu en dan enigszins scheef in de lucht hing.

We hebben hem niet staande of zittend kunnen waarnemen.

### **Reactie van andere vogels**

Opvallend was de reactie van andere vogels. Reeds eerder hadden Draayer en ik een grote troep steltloperij, kieviten en spreeuwen gezien, waarbij Draayer een roofvogel meende waar te nemen. Die roofvogel raakten we kwijt en we veronderstelden, dat hij in Z.O. richting achter de duintjes was verdwenen. Wel ontdekten we toen een vogel, die ik — vrij zorgeloos — voor een Witgatje hield. Meermalen waren troepjes spreeuwen in de lucht, juist in de omgeving van onze vreemde gast.

Ook zagen we hoe enkele kieviten op de Steppenvorkstaartplevier probeerden te stoten, doch door behendige zwenkingen ontweek hij deze aanvallen. Ook een Torenvalk stootte op hem, doch eveneens zonder succes. Toch scheen dit er de oorzaak van te zijn, dat de Steppenvorkstaartplevier in Z.-O. richting verdween.

Deze opwinding en beweging van al die vogels is toch wel zeer opmerkelijk te noemen. We moeten immers bedenken, dat het hier om een vogel gaat, die alleen in 1927 (en misschien 1949?) in Nederland is waargenomen voorzover bekend is. (Zie ook „Ardea” jrg. 40, afl. 1/2 pag. 95-96. Red.) Voor de kieviten e.d. is hij dus ook een vreemde geweest en . . . onbekend maakt onbemind! In dit verband valt er aan te denken, dat de Ibis, die Draayer enige jaren geleden ten Z.W. van Rotterdam heeft waargenomen, ook werd aangevallen door kieviten . . . Een Ibis, dus eveneens een (zij het in mindere mate) zeer zeldzame gast in deze streken.

Wij hadden, dat kunt U zich indenken, een goede dag, die Zaterdag de 28ste Augustus. Bij de meer dan 80 soorten door ons toen waargenomen waren o.a. lepelhaars, eidereenden, morinelplevieren, kleine jagers, dwergmeeuwen, een waterrietzanger en twee grauwe gorzen, doch de Steppenvorkstaartplevier spande de kroon!

J. van der Beek